

Akým spôsobom môžem od páchatel'a žiadať náhradu škody alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci súdneho konania (trestného konania) a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s touto žiadosťou?

O žiadostiach o náhradu škody spôsobenej trestným činom sa zvyčajne rozhoduje v rámci toho istého súdneho konania ako o trestnej veci, ale môžu sa takisto oddeliť, aby sa o nich rozhodovalo v odlišných konaniach.

Môžete požiadať prokurátora, aby predložil váš nárok na náhradu škody za predmetný trestný čin súdu. Je vhodné o tom počas predbežného vyšetrovania informovať políciu. Prokurátor môže uplatniť nárok na náhradu škody vo vašom mene, ak je záležitosť jasná a jednoduchá. Ak prokurátor nepredloží nárok o náhradu škody, písomne vás informuje.

Nárok na náhradu škody si môžete uplatniť aj vy na súde počas konania v trestnej veci alebo to môže urobiť vo vašom mene právny poradca.

V akej fáze trestného konania by som mal(-a) predložiť žiadosť?

Ak si uplatňujete nárok na náhradu škody od páchatel'a, musíte to oznámiť na polícii v priebehu predbežného vyšetrovania alebo na súde najneskôr vtedy, keď o veci rozhoduje súd.

Čo môžem žiadať v rámci žiadosti a ako by som ju mal(-a) predložiť (určiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

Ak ste sa stali obeťou trestného činu, môžete si uplatniť nárok na náhradu škody za:

majetok poškodený alebo stratený v súvislosti so škodou,

akékoľvek nevyhnutné náklady na lekárske ošetrovanie a ostatné nevyhnutné náklady,

stratu príjmu,

bolesti a iné dočasné problémy,

trvalé problémy a

duševnú úzkosť. Náhrada škody sa môže vyplatiť za duševnú úzkosť, ak v dôsledku predmetného činu došlo k:

porušeniu vašej slobody, pokoja, cti alebo súkromného života,

diskriminácii voči vašej osobe,

narušeniu nedotknuteľnosti vašej osoby alebo

závažnému porušeniu vašej ľudskej dôstojnosti iným spôsobom.

Vaši blízki príbuzní môžu mať takisto nárok na primeranú náhradu nevyhnutných nákladov a straty príjmu spôsobených z dôvodu starostlivosti o vás

v dôsledku zranení, ktoré ste utrpeli ako následok trestného činu.

Ak ste zariadili pohreb osoby, ktorá zomrela v dôsledku trestného činu, máte právo uplatniť si nárok na náhradu škody za primerané náklady vynaložené na pohreb. Rodičia, deti a manžel/manželka zosnulého alebo iné porovnateľné osoby mimoriadne blízke zosnulému majú takisto právo na primeranú náhradu škody za náklady na pohreb, ktoré im vznikli.

Súd nemôže nariadiť ešte niečo iné alebo viac ako nárok, ktorý ste si uplatnili ako poškodený. Nároky na náhradu škody, ktoré predložíte, sú preto hornou hranicou náhrady škody, ktorá sa má nariadiť. Máte takisto právo nárokovat' si úrok z výšky náhrady škody, o ktorú žiadate. Ak ste boli predvolaný na súd, aby ste vec objasnili osobne, máte právo získať denný príspevok a náhradu za vaše cestovné náklady a stratu príjmu.

Existuje osobitný formulár pre takéto nároky?

Osobitný formulár neexistuje.

Aké dôkazy musím predložiť na podporu mojej žiadosti?

Výšku škody môžete preukázať predložením potvrdení o výdavkoch spôsobených trestným činom. Dôkazy sa musia predložiť aj za akúkoľvek stratu príjmu, poplatky poisťovni a akékoľvek cestovné a iné náklady súvisiace s vyriešením veci, v ktorej si uplatňujete nárok na náhradu škody.

Pri bolesti a iných dočasných problémoch, ako aj trvalých problémoch sa náhrada škody určuje s ohľadom na povahu a závažnosť ujmy, povahu a trvanie požadovanej starostlivosti z dôvodu ujmy a trvanie problému. Náhrada škody za trvalý problém sa určuje s prihliadnutím na povahu a závažnosť ujmy na zdraví a vek osoby trpiacej problémom. Každé mimoriadne zhoršenie kvality života osoby postihnutej ujmom na zdraví sa môže takisto zohľadniť ako faktor na zvýšenie výšky priznanej náhrady škody. Na preukázanie tejto skutočnosti potrebujete vyhlásenia lekárov, v ktorých sa vysvetľuje povaha ujmy a starostlivosť potrebná na jej liečenie.

Vzťahujú sa na moju žiadosť súdne poplatky alebo iné náklady?

Za prerokovanie veci na okresnom súde sa neúčtujú súdne poplatky (*kärjätuloitus*), ak sa nárok na náhradu škody uplatnil v spojení s obvineniami vznesenými prokurátorom. Ak sa nároky na náhradu škody podajú v samostatnom občianskoprávnom konaní, za prerokovanie veci sa účtujú súdne poplatky.

Môžem pred a/alebo počas konania získať právnu pomoc? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

Ak spĺňate podmienky na získanie právnej pomoci, môžete získať právnu pomoc na predbežné vyšetrovanie aj súdne konanie. Obet' domáceho násillia, sexuálneho trestného činu alebo závažného trestného činu proti životu, zdraviu alebo slobode obete môže mať poradcu, ktorého služby sa uhradia zo štátneho rozpočtu. Právnu pomoc je možné získať vo veciach, o ktorých rozhodujú fínske sudy, aj keď nežijete vo Fínsku.

V akom prípade by trestný súd zamietol moju žiadosť alebo odmietol rozhodovať vo veci mojej žiadosti voči páchatel'ovi?

Ak ste počas predbežného vyšetrovania oznámili, že si chcete svoj nárok na náhradu škody uplatniť sám alebo prostredníctvom právnik'a, alebo ak prokurátor neuplatní váš nárok, okresný súd vás požiada o predloženie všetkých nárokov na náhradu škody, ktoré by ste mohli mať. Okresný súd môže určiť lehotu, v ktorej sa mu musí zaslať nárok na náhradu škody. Nepodanie nároku v písomnej forme môže spôsobiť, že okresný súd nepreskúma nárok na náhradu škody, ktorý podáte neskôr.

Súd zamietne váš nárok na náhradu škody, ak dôkazy predložené na jeho podporu nie sú dostatočné.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

Ak chcete podať opravný prostriedok proti rozhodnutiu okresného súdu, vašu nespokojnosť by ste mali oznámiť súdu do siedmich dní odo dňa vydania rozhodnutia. Keď súd informujete, že nie ste spokojný, môžete podať opravný prostriedok proti rozsudku príslušnému odvolaciemu súdu (*hoviioikeus*). Váš opravný prostriedok sa musí zaslať okresnému súdu do 30 dní odo dňa vydania rozsudku okresného súdu. Vo všeobecnosti budete potrebovať povolenie na ďalšie posudzovanie, aby odvolací súd mohol plne konať vo veci.

Ak mi súd prizná náhradu škody, ako zaistím výkon rozsudku voči páchatelovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

Ak obžalovaný dobrovoľne nezaplatí nariadenú náhradu škody, môžete požiadať o vykonanie vášho nároku prostredníctvom súdneho exekútora. Žiadosť o výkon rozhodnutia spolu so súdnym rozhodnutím potvrdzujúcim váš nárok na náhradu škôd by ste mali zaslať súdnemu exekútorovi. Žiadosť o výkon rozhodnutia sa podá súdnemu exekútorovi príslušnému pre miesto, kde dlžník žije alebo kde má miesto pobytu. Ak je dlžníkov niekoľko a žijú v rôznych lokalitách, postačí podať žiadosť jednému súdnemu exekútorovi. O podrobnejšie usmernenie na uplatnenie nároku na náhradu škody môžete požiadať exekučný úrad (*ulosottovirasto*). Kontaktné údaje exekučných úradov nájdete [tu](#) (vo fínčine, švédčine a v angličtine).

Posledná aktualizácia: 13/03/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.